

La Veu d'Inca



REDACCIO I ADMINISTRACIO
Murta, 5.—INCA.

Amy 1

SETMANARI POPULAR
INCA 27 NOVEMBRE 1915

Núm. 48

PAGAMENT A LA BASTRETA
Un trimestre Una pesseta

DIVULGACION SANITARIA

III

PRUEBAS DE CURABILIDAD

Para mejor comprender los distintos aspectos con que pueden presentarse estas pruebas de curabilidad, he creído conveniente agrupar estas en tres clases. Así es que expondré separadamente pruebas anatómo-patológicas, pruebas clínicas y pruebas experimentales.

Pruebas anatómo-patológicas.

Estas tienen por base el hallazgo de tubérculos ó restos de los mismos, en las minuciosas y pacientísimas investigaciones que se han llevado a cabo en los cadáveres de personas que no murieron de esta enfermedad.

Naegeli de Zurich, llegó a reunir 495 autopsias en las que pudo hallar lesiones tuberculosas antiguas cicatrizadas, sin que los individuos hubieran fallecido a consecuencia de la tuberculosis.

El Dr. Trouvé expone la estadística del Dr. Letulle durante cinco años y diez meses con un total de 943 autopsias, y descartando 372 que murieron tuberculosos, nos quedan 571 que habían muerto de otras enfermedades, sin que hubieran infundido sospechas de padecimientos tuberculosos.

De la autopsia de estos resultó:

Tenían el aparato respiratorio sano.	141.
Tenían lesiones tuberculosas curadas.	303.
Presentaban lesiones sospechosas.	127.

Total. 571.

Este concepto de lesiones tuberculosas curadas demostrables por la autopsia lo confirman Andral, Corsswell, Rogée de la Salpêtrière, Natali, Guillot en Bicetre y otros. Esta curabilidad demostrable por las autopsias está también confirmada por Be-aro, quien presentó como demostración una serie de 160 autopsias, llovadas a cabo en la Salpêtrière; y lo propio hizo Vibert, presentando una serie de 133 autopsias. Estas demostraciones no se han hecho solo en Francia, sino también en todos los centros de civilización, pudiendo citar de un modo especial a Bollinger en Munich, a Heillter en Viena y a Loourris en Nueva York con una serie de 765 autopsias.

Tantos y tantos centenares de autopsias, en las que se habían encontrado restos de tubérculos o concreciones cretáceas, que

se consideraban como indicadores de tubérculos curados, hicieron sospechar si estas concreciones halladas podían tener origen distinto del que se les atribuía. Esta sospecha dió lugar a nuevas investigaciones, con el fin de aclarar esta interesantísima cuestión, que ponía en entredicho el valor de las estadísticas citadas, toda vez que en muchísimos casos se deducía la pasada existencia de tubérculos y el consiguiente diagnóstico de tuberculosis, por el simple hallazgo de las concreciones.

Los trabajos de Dejerine, Rogée y Pautlillon, han demostrado que las concreciones cretáceas halladas en las autopsias y consideradas como indicadores de lesión tuberculosa pasada o curada, provienen efectivamente de la transformación de la materia constitutiva del tubérculo.

Brouardel que formaba parte de la comisión extraparlamentaria de la tuberculosis, en la capital francesa, dice que en las autopsias de hombres de más de treinta años que han vivido en Paris, se hallan en la mitad de los casos, lesiones tuberculosas antiguas curadas, y como consecuencia final de sus largos trabajos, acaba por afirmar que «La tuberculosis es curable y lo es aun en sus periodos más avanzados».

Por más que parezca una exageración el cálculo de cincuenta por ciento de tuberculosos, señalado en las autopsias por Brouardel y que hacen referencia á los que han vivido en Paris, no debemos sorprendernos de ello, toda vez que estas autopsias se practican en los hospitales y los que allí acuden son en su mayoría individuos que después de excesos de trabajos, hambre crónica, faltos de aire puro, y de sol etc han padecido física y moralmente en condiciones orgánicas detestables, viéndose, casi diré, obligados a tuberculizarse.

Prescindamos del tanto por ciento que no hemos de discutir, y concretémosnos a la conclusión final de Brouardel después de sus largos trabajos de investigaciones anatómo-patológicas, de los cuales dedujo: que la tuberculosis es curable hasta en los periodos avanzados.—S. A.

RAMON LULL

(Acabament)

VIII.

Mentres qu'està; Bugia,
presa de fosca nit;
guiats pel resplandor
del raig del Cel que ix,
uns genovesos, (1) qu'eren
ja coneguts antics
del Màrtir, quan anava
a Génova sovint;
el cos d'aquest embarquen,
del Rei amb lo permis,
an una nau que's fá
a la vela eixa nit,
an rumbo cap a l'illa,
bresol dels mallorquins,
qu'és terra conquistada
de cristians amics;
i encara el cos sagnant
respira, tot seguit,
i un gran esment li tenen
per arribar-lo viu.
Mes, a devant Cabrera,
o abans d'arribar-hi,
unes remors, llunyanes,
d'un cant se va sentir,
suau, armoniós,
celestial, diví,
acompanyat de lires,
hàrpes i violins;
i fou, que'l Sant anava
sa páuma a recoir,
an premi del martiri
que, per Deu, va sofrir:
¡l'Amat, aquesta volta,
cridá, de vé, a l'Amic!
Quan veu, aquella gent,
desconcertats sos fins,
viren la nau, tot just
per anà'l seu país;
mes, una ratxa, forta,
de vent que va eixir,
els torna fer virar
la nau, de cap aquí;
i apenes se temeren
i el temps els porta dins
la nostra gran bahia,

(1) La vida del Beat Ramon Lull, escrita per Mossen Joan Avinyó, cita els noms d'aquets dos genovesos mercaders, que a les hores s'hi trobaven: Esteva Colon i Lluís Pastorga.

ont s'arradossen, trits;
i allà donaren fondo,
su ran de Portopí.
Passada la tempesta
tornen prová a sortir,
i rema i veles ármen
un pic i un altra pic;
i an sec, el vent s'estronca,
no'n fá, per cap estil;
i está la mar en calma,
i l'aire está ensopit.
I aquells bons genovesos,
acatant els desings
de Deu, a terra salten,
i van a dar avis
a les Autoritats
Clerical i Civil,
qu'ells eren portadors
d'un Màrtir, ver, de Crist.
I quan contaren tot
lo que'ls he succeí,
convenen que Mallorca
n'era el lloc elegit
perque aquell cos, an ella,
en Santa pau dormís.
I el Bisbe i Lloc-finent
de l'Illa, s reuní,
Capítol i Jurats,
i nobles i alts desfins;
i, an corporació,
acorden assistir
al acompanyament
d'aquell tresor tan ric.
I mentres les campanes
conviden els vehins
a tan solemne enterro,
tothom, grans i petits,
joves i vells mesclats
els pobres amb els rics;
hi pren part despoblant-se
tot Ciutat, se pot dir;
que'n ella sols romanen
els malalts i els tullits,
i encar, aquets los trauen
an els portals, a fi
que quan passés l'enterro,
el Sant els benehís;
i élls pregunen, de deveres,
al Màrtir mallorquí:
i aquést, salut les dona,
per juts secrets divins.
I aquella procesó
que creíen acte trist,
amb tot el Clero i Ordes
Regulars, i els inscrits
a Confréries, i
Comissions civils;
i tot el poble, n massa,
com ja abans he dit;
llavò'ls Jurats, darrera,
els nobles i alts destins,
i el Bisbe i Lloc-finent,
l'enterro presidint;
quan entra dins Ciutat,
que vé de Portopí,
i les campanes, totes,
repiquen, rei seguit.....
sens ponderar, assembla
Dia de Corpu-Crist:
i está tothom alegre,
alegre d'esperit!

Els frares francescans
foren els escullits
per guardar el tresor,
de preu indefinit
del cos de nostre inclit
Màrtir de Jesu-Crist;
doncs, fou aquest, an vida,
un dels més humils
i fervents Terciariis
de Sant Francesc d'Assís.

Bé'n pot estar, *La Rega*,
gojosa, de son Fill,
doncs, sempre ha 'stat de *L'Orde*,
tan de mort, com de viu:
avui, a Sant Francesc
de Palma, els mallorquins
encare donen culte
a son cos, benehít,
ont sote rat el tenen
els frares, llà dedins.
¡Deu fassa que'l vejem
canonísat; i aixís
mos quart, allà, 'n el Cel
un redolet petit,
mentres que, a Deu, per noltros
se vaija intercedint,
per quan *l'Amat* ens vulga
cridar, com a *l'Amic!*

P. d'A. MULET.

10 Juny 1915.

Se nos suplica la inserció d'aquest articlet que feim amb molt de gust.

EXPLORADORS

Porem dir, que ja és un fet lo que fa tans de temps dessitjavem: Pres sortirà, si Deu ho vol, un estol de exploradors a la noble ciutat d'Inca que serà per ella un adorno i d'un estol un altra fins que vegem tots sense faltar-ne un de jove que formi part de tan simpática institució. Pobres i rics de 10 fins an 18 anys tots e-hi poren perteneixe i e-hi han de perteneixe ¡no faltava més! No en va mos fe aquella conferencia tan preciosa que mos deixà embaçalits D. Francesc Sureda i aquells jovenets vestits de exploradors dins aquell escenari que semblava un bosc, mos feia s'impresió de que ja erem devers el puig Major elenat aires de boscatge que fan vermeia sa sanc i venta el cap per no pensar en coses indignes, sino en ses belleses de la creació de que és l'homo el rei.—¡Oh jovenets! quant serem exploradors no tendrem sa cara trista, ni sa grogor se pintarà a ses nostres galtes perque no tendrem tants d'aires de taverna, ni aires de festidi, ni de preocupacions impures, sino que en ses nostres festes en les cavalgates, en els passetjos, en el camp, volarà el nostre esperit fugint de sa carn cap an aquest món sobrenatural que ennobleix el nostre ser i el fa gran damunt la terra.

No costa molt ser explorador. Es vestit tot, costa no més unes 8 pessetes poc més o manco; i llevonces costaràn ses escur-

sions, molt poc, perque es mallorquins, saben fer es cap viu; i menjam més que els altres i mos costa menos; durem pa'n falcaca. Mumare me donarà un tros de pa gros i un bon tros de sobressada i ara que hem de matà el porc farem boifarrons un poc mes revenguts per ses escursions.—Així e-hu deia un que vol esser explorador.

Una noticia que anima—Un bon senyor, que no deim el seu nom perque no mos ha donat orde de dir-lo, entusiasmat en tal obra, que estima molt es jovent i es tocat de bon gust, perque be o ha demostrat en les seves obres; mos regala una corneta. Ja n'hi ha un parel que s'inflen per tocar-la; ses primeres tocades les enviarem en el bon Jesús perque li don salui i li aumeti en benestar. Un altra bon senyor regala un vestit a un que no el se pugui paga. No porà menos es jovenet que duga es vestit de desfer-se amb alabances en vers de aquest bon senyor i ell li pagarà amb una fervorosa oració i ja tendrà ocasió de sorti agrait. Si mos donen permis ja direm es nom d'aquests benefactors. Tenim promeses d'altres persones de que mos ajudaràn.

Sempre en devant vet aquí es lema de s'Explorador. Endevant pel be, per sa bondat i per sa virtud. Endevant cap a l'honradec, en les diversions honestes, en les festes vistoses i alegres, en la salut que mos regalarà la Naturalesa de qui en serem admiradors i bons parroquians. Endevant els qui tenen cors generosos, i son potents, ajudau-mos; que de voltros dependrà sa grandesa de l'institució inquera scufista quant més fereu, nobles senyos, per noltros; més feràn els exploradors per vostès, que procurarem ser-vos agradables i agraits. Que la Patrona d'Inca ho beneesqui, i mos doni a tots bon humor!

UN BOY

CALENDARI-BLOC-CATALÀ DE 1916

Biblioteca F. de P. C. Editorial Ibérica,
Passeig de Gracia, 62, Barcelona.

Havem rebuda i fullejada avidament aquesta aixerida publicació novella. La trobam agradosa de debò. És feta amb una orientació frassada per tal de fer-la penetrar endins del nostre poble i dir-li cada dia de l'any alguna cosa que li sia profitosa en un o altre concepte. Es veu ben bé que s'ha mirat de fer-hi un santoral català i popular que tregui la rutina de posar molts de sants que ni tan sols coneixem, deixant oblidats prou vegades els de casa nostra.

Acaba de fer escaient el davant de cada fulla un aforisme català ben encertat i fortes vegades apropiat a la diada en que s'estampa.

Li dona també un gran valor l'ésser redactat de conformitat amb les novíssimes disposicions sobre absténcia i dejuni, de les quals dona un compte resumit en una fulla devantera que acompanya.

La redacció literaria és acurada i variadíssima dintre un ambient de finor i digni-

fat difícil d'antènyer en publicacions d'aques ta mena. Hi ha cosa per a tots els gusts nobles i raonats. Literatura catalana antiga i moderna, notes litúrgiques i explicatives a posta per a les principals festivitats de l'anyada, planes d'un sà humor catalanesc, pensades de grans homes, etc., etc. L'apropiació del text a les diades i temps de l'any demostra en aquest Calendari una acurada redacció que no ha tingut, ni de bon troç, cap més bloc català d'enguany. La presentació és ben lloable pel preu de cost. Aquest és de 25 cèntims per cada bloc i de 50 cèntims muntat damunt una bella i escaient litografia a quatre tintes, feta expressament per en Junceda.

El recomanem a tots els nostres lectors, segurs de que seràn ben agradats de tenir el nou **CALENDARI-BLOC-CATALA DE 1916**.

Nostro editor en té demanada una remesa que posará venal a sa llibreria.— carré de la Murta, 5.—INCA.

Ecos de Ca-nostre

EXPLORADORS A INCA.— Amb el tren del capvespre, de diumenge vengueren a Inca, Mossen Francesc Sureda Blanes, Comissari Provincial dels *Exploradors Mallorquins*, acompanyat de Mossen Juan Vich Capellà de la secció de Ciutat de Mallorca i dels instructors Srs. Vidal, Subias i Forteza i dels exploradors March, Oliver i Llinás.

La venguda de tant respectable representació de boi scouts, tenia per objecte donar una conferència a Inca i preparar la fundació d'una secció a nostra Ciutat. No gaire a temps se va sabre la seva venguda, i sens apenes convidar, al punt la sala del teatre del Círcol d'Obrers Catòlics es va veure plena de gent dessifjosa de veure els els boi scouts enlestits en lo seu vestuari i sentir el Sr. Sureda que havia de donar la conferència.

Amb paraula flamenjanta, Mossen Sureda, va donar a conexe la benemèrita Institució que té per objecte formar una joventut robusta i valenta de cos i ànima, allunyant-la dels centres morbosos de prostitució i joc de les ciutats que maten en flor les anergies, criant una generació anèmica i sens caràcter. Digué, que an els boi scouts totes les nacions li han ubertes ses portes, essent els reis els seus primers entusiastes, i fent consignar grans candidats an els pressuposts del Estat, lo meteix quels Municipis, per tant educativa Associació. Per tot (menys França, que s'ha oblidada de la seva historia,) els meteixos caps de la nació han volgut que fos una associació religiosa, que cumplis amb sos devers envers de Deu, lo meteix que amb els de la patria. Quant el Bisbe Campins me dictava el reglament pels Exploradors mallorquins, m'encarregà, sobre tot, la fundació de tres seccions, la de Palma, la de Manacor i la d'Inca. Les altres dues ja estàn fundades

avui toca a Inca que com les demás principals poblacions de l'illa vol posar els Exploradors mallorquins.

El Sr. Sureda, senti molts d'aplaudiments i va veure com se despertava entusiasme per l'Institució que ell tant estima.

El Sr. Ecònom ressumí la conferència i saludá els Exploradors palmesans, demostrant dessigs que prest sien posats a Inca.

L'INSPECTOR D'ESCOLES NACIONALS—Aquesta setmana ha passat visita a les escoles d'Inca, públiques i privades, D. Joan Capó Inspector del partit de Inca i de Manacor. Es un antic amic nostre que hem tengut el gust de saludar carinyosament, i en conversa familiar l'hem sentit escobletjar llargament, dins nostra Redacció, sobre ensenyança.

El Senyor Capó, que coneixiem anys enretra com un poeta inspirat, ara se mostra un gran enamorat de la cultura i homo de grans aspiracions per a axecar el poble al nivell que li correspon mitjansant l'ensenyança. Coneixedor dels medis i sistemes pedagògics més moderns, nacionals i estrangers, dessitja donar fort impuls a l'instrucció confiant en la bondat i gestió dels mestres i la col·laboració dels Municipis.

Mos manifestà que proposaria a nostro Ajuntament la construcció de edificis nous per escoles nacionals, aprofitant el 50 per 100 que l'Estat dona per aquest objecte i les ofertes que té fetes el Banc de Pensions de la vellès, que dexa les candidats necessaries a tornar en 50 anys.

Molt laudable seria que'l Sr. Capó trobàs ambient dins totes les esferes socials, comentant per la Diputació provincial i Municipis fins an el darrer mestre per du a terme les seves pensades sabre ensenyança i instrucció.

RECURS.—Dimecres se presentà a la casa de la Vila un recurs dirigit al Sr. Bal·le per D. Miquel Rayó, formulant incompatibilitat per retgadors del Ajuntament d'Inca: a Don Pere A. Ferrer per no tenir la vecindat d'Inca reglamentaria i deure el consum de l'any 13, a D. Pau Morey per ser recaudador de contribucions i a D. Juan Martorell per tenir demanada a l'Ajuntament una quantitat.

NOU CORONELL.— Dia 23 arribà an aquesta Ciutat el nou coronell del Retgiment d'Inca D. Rafael Romero Carballo, prenguent, d a 24, possessori del seu càrrec.

Saludam al distingit militar, dessitjant que la seva estada entre nosrrs li sia agradable.

CONTRA L'INMORALIDAT.—Tot d'una que'l nou Coronell D. Rafael Romero s'ha enterat de les cases de prostitució que hi ha devers el Corté, ha donat ordés ben severes prohibint an els soldats que entrassen dins tals cases, si no volien esser castigats.

Per altra part, el Sr. Bal·le, ha ordenat que se prosequis per la via executoria contra'ls amos dels establiments que tenen aquestes *fulanes* per no liaver fetes efectives les moltes multes que pesen damunt ells. Resultat de tot això que les *fulanes* son fuites... pero no hi ha que cantar victòria... tornaràn!... ¿no è una cosa dolenta? ja tendrà defensors.

¡Artríticos! Curareis del reuma, arenillas, mal de piedra, ciática, gota, cólicos nefríticos, neuralgias, etc., tomando la «Piperazina Dr. Grau» y agradecidos la aconsejareis. Es el mejor disolvente del ácido úrico.

Durante la última semana la «Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros» ha recibido por imposiciones la cantidad de 312.979 pesetas y ha pagado por reintegros de ahorro y por plazos mensuales de pensión 210.469 pesetas, habiendo abierto 355 libretas nuevas.

Hem estat convidats pels Srs. Consiliari i President del Círcol d'Obrers Catòlics a la festa relligiosa i ta: de literaria que celebrarán demà, en honra de la Sagrada Familia, baix el següent:

PROGRAMA

Domingo dia 28, a las 7, misa de Comunió general para los socios y alumnos de la escuela nocturna.

A las 10, Oficio solemne, siendo el Orador Sagrado el Rdo. don Gregorio Barceló.

Por la tarde, a las 4 y media, tarde literario-musical conforme al siguiente orden.

PRIMERA PARTE

- I HIMNO DEL CIRCULO.
- 1.º *Somni de S. Josep.* (Poesia) Por un socio del Círculo.
- 2.º *El Taconer.* Por don José Campins.
- II OH DIA DEL SENYOR (Música).
- 3.º *La paz Dios mio.* (Poesia) Por don Mifer Ferrer.
- 4.º *Dos de Mayo.* (Poesia) Por don Mariano Aguiló.
- III RUSIÑOL. (Canto).
- 5.º *Discurso* por el mismo Orador de la mañana.

SEGUNDA PARTE

- IV ESPERANZA de Rosini
- 6.º *Els foguerons.* Por don M. Durán.
- 7.º *Un moro sense barba.* Por don M. Aguiló.
- V L'EMIGRANT. (Canto).
- 8.º *Levántate Señor.* Por don J. Estrany.
- 9.º *Discurso* por la Presidencia.
- VI HIMNO.

D'a 29, a las 7, Oficio conventual en sufragio de las almas de los socios difuntos.

MERCAT D'INCA

Preus que retgiren a nostro mercat

Bessó	a	103'50	el quintà
Blat	a	21'50	la cortera.
Xexa	a	23'00	id.
Sivada	a	09'00	id.
Id. forastera	a	08'50	id.
Ordi	a	10'00	id.
id. foraster	a	10'50	id.
Faves pera cuinar	a	27'00	id.
id. ordinarias	a	20'50	id.
id. per bestia	a	19'50	id.
Blat de les Indies	a	16'00	id.
Fasols	a	31'00	id.
Monjetes de confit	a	50'00	id.
Id. Blanques	a	45'00	id.
Sitrons	a	31'00	id.
Garroves	a	06'50	

NOSTROS AMICS DIFUNTS

Sor Juan'Aina Mateu i Ferrer, relligiosa exemplar del convent de Sant Bartomeu d'aquesta Ciutat, carregada de mèrits i de virtuts, baixà al sepulcre dia 18 d'aquest mes, als 66 anys de la seua edat, 50 de pro-

fecció religiosa i 55 de la seua entrada a dit Convent; puis va naixe dia 14 de Janer de 1849, entrà religiosa dia 6 de Novembre de 1862 i professà, dia 25 de Febrer de 1865.

Filla de pares tan honrats i piadosos com eren: l'amo'n Perè Joan Pel'lo i la madona Margalida de C'an Frontera; separada del món (als 15 anys de la seva edat) abans que les seves pompes i venidats poguesen corrompre el seu esperit, i estimulada pels bons exemples i afanys de ses germanes en religió; be es deixà entreveure lo que, casi per necessitat, havia de ser la seua ànima dins el floritgerdì de la religió de Sant Jeroni.

No és posible per noltros coneixe ni apreciar els fruits de pietat i devoció que brollarien de tan escullida planta, fertilisada per les abundoses aigües de la gracia, i cultivada per mans de tan bones gerdineres, a l'ombra refrigerant de la gran figura, la Venerable Sor Clara Andreu. Lo que porem assegurar és: que se va distinguir sempre per les seues belles qualitats intelctuals, no menys que per la seva observancia de la Regla i vida monocal, mostrant sempre gran interès i esment per tot lo que se referia al ben estar de la Comunitat i del Convent, a favor del qual va deixar escrits alguns llibres de solfa i de cant, molt notables per el seu treball i pulcritut.

De lo que havia de ser a la presència del Senyor i de les seues germanes, en donen mostra els delicats càrrecs que sempre li confiaren, particularment el de Priora que per dues vegades va exercir i la devoció entusiasta que sempre demostrà pel culte i devoció en la V. M. Sor Clara Andreu.

Degut al seu esforç i no interromputs afanys, durant el seu primer prioratge, pogué veure edificada la hermosíssima capella de Sta. Paula a on se traslada el cadaver de la Venerable en suntuós sepulcre. I pocs anys després fundà les corant'horas de Santa Paula que tots els anys se celebren en gran esplendideç.

Si tan aprofitada va ésser sa existencia de Sor Juan'Aina a la presència del Senyor i de les seues germanetes; creim també i no estam manco segurs, que no seria menys profitosa per el ben estar i progrés de la nostra població, a causa de les continuades fervoroses oracions que tots els dies i a altes horas de la nit estaria dirigint a Deu per fer ploure i devallar demunt el nostre poble les bendicions i gracies del cel.

¡Que el Senyor haja premiàt ja an el Cel, les virtuts i sacrificis de tan bona religiosa; i que aquesta continui desde la Gloria, pregant per el nostre poble i per les religioses del Convent a on habità!

A la vila de Bunyola ha morta D.^a Francisca Cerdá, a la flor de la vida, germana del Superior de Franciscans d'aquesta Ciutat, i esposa de D. Francesc Colom, escultor d'anomenada.

La seva mort va ésser molt sentida i plorada an aquell poble per les bones qualitats que adornaven la persona de la difunta i

dur-s'en, la mort traidora, la brancada millor d'un matrimoni jove florit amb tendres tanyades d'infantesa.

Acompanyam amb el sentiment a sa familia, particularment a nostro estimat col·laborador el Rnt.Pare Cerdá, al meteix temps que encomenam a Deu l'ànima de la difunta per son etern descans.

Envinegrats

Per a contestar an el esperonat Barbó respecte això de catòlics liberals i catòlics independents, solament trasladarem a nostres columnes dos bocins d'una carta que va ésser fletgida an el mití electoral. Diu així:

.....No hem de pretenir monopolisar el catolicisme ni hem de considerar com anticatòlics als qui votin contra noltros. Quant deim catòlics volèm dir que solament mos subjectam a la Iglesia Catòlica i res pus. Els qui militen an els partits turnants, si son catòlics, estàn subjectes a la Iglesia lo meteix que noltros i además estàn subjectes an el partit polític, en lo que aquest dispon. Serveixen a dos senyors i no tenen tanta llibertat com noltros que no més en servim a un.

Els ciutadants afiliats an els partits turnants venen obligats a votar, quant els ho diguen, tot lo que proposen tant si és bo com dolent, i no tenen llibertat com noltros.

Els Catòlics porem dir que tenim verdadera llibertat política, perque no estam subjectes an els partits i porem obrar segons nostro criteri i els qui estàn afiliats no poren tenir criteri propi, i si'n tenen, no se'n poren servir. Si aquests diguessen que tenen més llibertat que noltros; això no seria ve, perque la llibertat que los pòt donar la política, a nò un grau més estens que la nostra; sols poria servir per robar, per cometre atropells i tota classe d'injusticies o iniquitats i això és sols llibertat de criminals.

Avui hem llegit l'esperonat Barbó per veure si duia res que meresqués la pena de contestarli. Després de dues llargues columnes d'escrit no ve a dir res, res, res... ¡Jo no son vist cosa més insustancial! Aquesta vegada li deven haver aidat poc an Es Barbó.

Quatre endanades i porqueries de sempre... repeticions cursis de motes sense gracia, que com qui no tenga eima ni númen per dir altra cosa.

La Sagrada Escritura diu; *De la abundancia del cor parla la llengua*. I llevors Es Barbó, parla de buguederes i fa comprá sebó an els altres, quant ell ¡pobret! tant el necessita, al menos per fer neja sa ploma que cada setmana li queda feta una llástima en tanta porqueria com remolca.

Creis-me, Barbó, heu pres mal ofici, això de remolcar fems com els escarabats, sien bons o dolents, sien veritat o mentida, el fems sempre son fems, i els fameters sempre van bruts i moltes de vostres noticies son porqueries i l'Escritura no ment: *De la abundancia del cor parla la boca*.

Es Barbó, engrunat per nostro *Envinegrat*, tracta de desfer nostra argumentació fent afirmacions tontes. ¡Escel lent manera de discutir! sense donar cap prova...

Diu que un jaumista volia falsejar el sufragi.

Meam, ¿citau noms i armes?

Els qui falsejaren el sufragi foren els qui volien votar amb un nom que no era el seu, com sutcei davant noltros. Els qui votaren amb papeletes transparents exposant-se anular les eleccions, si e-hi hagués hagut homos de ronyó clos. Els presidents que dexaven la mesa per anar a rebre i a donar *partes* fent l'escrutini abans d'hora. D'això hem porem citar noms i armes.

Per amor de Deu, no mos estireu sa llengo...

Es Barbó està deshonrant
nostra culta població,
els bons inquers mal famant
per tota la Nació.

De Deu no tindrà perdó
qui no torna lo robat....
i ell roba fama i honó!

EN NOFRE.

Lorenzo Vallespir

(a) LLORENS DES CARRIL

PLANTELES de algarrobos, manzanos y albaricoques.

INCA (Mallorca).

¿TENEIS SABAÑONES? usad el

Grañol Grau

que es el remedio poderoso para curar dicha enfermedad.

Se vende en todas las Farmacias.
DEPOSITO GENERAL: Grau—Farmacéutico.—INCA.



Máquina^s de escribir FOX modelo 24, de escritura visible.

La más fuerte y la que reúne más ventajas de todas las máquinas

de escribir. A quien nos pruebe lo contrario le regalaremos una.

¡¡Última creación Norte Americana!!

Representante con depósito:

Vda. de JOSE F. CASTELLA

Plaza del Mercado, 17.—INCA.

Ti. M. Durán.—Inca